

แบบฟอร์มการเขียนแบบถอดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการที่เป็นเลิศ
ประเด็น การบริหารจัดการทางห้องปฏิบัติการ (Laboratory safety)

1. ชื่อ-สกุล ผู้เล่าเรื่อง ดร.เครือวัลย์ คุ้มครอง และ อ.รุ่งนภา วีระมะโน คณะเทคนิคการแพทย์

2. ชื่อ-สกุล ผู้บันทึก ดร.เฉลิมพร อรรถศิลป์ และ ผศ.ดร.พรรณนภา เกาทอง คณะเทคนิคการแพทย์

3. บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้เล่าเรื่อง

ดร.เครือวัลย์ คุ้มครอง ดำรงตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายบริหาร และ อ.รุ่งนภา วีระมะโน ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยคณบดีและมีหน้าที่ดูแลห้องปฏิบัติการทั้งหมดที่ใช้ในการเรียนการสอนของคณะเทคนิคการแพทย์

4. เรื่องที่เล่า

การบริหารจัดการทางห้องปฏิบัติการ (Laboratory safety)

5. ความเป็นมาของเรื่องที่เล่า

บุคลากรซึ่งประกอบด้วย คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ ซึ่งต้องเตรียมการเรียนการสอนทางห้องปฏิบัติการ ให้แก่นักศึกษา ยังขาดความรู้ความเข้าใจ และความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติตามหลักความปลอดภัยทางห้องปฏิบัติการ จึงได้มีการจัดโครงการ และกิจกรรมฝึกอบรมด้านความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการทางเทคนิคการแพทย์อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี เพื่อมุ่งเน้น การปฏิบัติงานของบุคลากรทางห้องปฏิบัติการตามหลักสากลได้ถูกต้อง และมุ่งเน้นความปลอดภัยในการทำงานทาง ห้องปฏิบัติการในวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ เพื่อป้องกันเหตุอันไม่พึงประสงค์จากการปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

6. วิธีการ/ขั้นตอน หรือกระบวนการที่ทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ เทคนิคหรือกลยุทธ์ที่ใช้ ผู้มีส่วนร่วม อุปสรรคหรือ ปัญหาในการทำงาน และแนวทางการแก้ไข

วิธีการ/ขั้นตอน หรือกระบวนการที่ทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ เทคนิคหรือกลยุทธ์ที่ใช้

1. จัดโครงการอบรม/สัมมนาและกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัยทางห้องปฏิบัติการ ให้แก่คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และ นักศึกษา โดยเชิญทีมผู้เชี่ยวชาญมาบรรยายและฝึกปฏิบัติให้สามารถทำได้จริง

โดยมีโครงการต่างๆ ดังต่อไปนี้

✓ จัดให้มีโครงการบริหารความเสี่ยง เรื่อง “แนวทางปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพสำหรับการทำงาน ในห้องปฏิบัติการ” ครั้งที่ 1/2562 โดยเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญคือ อ.สุวัฒน์ คำนิล มาบรรยายให้แก่บุคลากร และนักศึกษาได้ ทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องเกี่ยวกับสารเคมี และการจัดการของเสียทางห้องปฏิบัติการในการอบรมครั้งนี้ เป็นการอบรม เิงปฏิบัติการเรื่อง “การจัดการสารเคมี และของเสียในห้องปฏิบัติการ” โดยคณะกรรมการส่งเสริมความปลอดภัยฯ คณะ เทคนิคการแพทย์ ม.รังสิต แบ่งเป็นฐานต่าง ๆ เน้นให้มีการฝึกทดลองปฏิบัติในสถานการณ์จริง

✓ จัดให้มีโครงการบริหารความเสี่ยง เรื่อง “การจัดการสารเคมี และของเสียในห้องปฏิบัติการ” ครั้งที่ 2/2562 โดยเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญคือ รศ.ดร.ศุภา ลุขศิริ โรจนกุล มาบรรยายให้ความรู้แก่บุคลากรและนักศึกษาได้ทราบแนวทาง ปฏิบัติ เพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพสำหรับการทำงานในห้องปฏิบัติการ เพื่อ ทำการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การล้างมือ

ที่ถูกรวบรวมไว้ งานชุด spill kit การใช้ Personal Protective Equipment (PPE) และการจัดการขยะ” โดยแบ่งเป็นฐานต่าง ๆ เน้นให้มีการฝึกทดลองปฏิบัติในสถานการณ์จริง

✓ การจัดหาอุปกรณ์เกี่ยวกับความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการคณะเทคนิคการแพทย์ เช่น emergency shower และ eye washer, ถังดับเพลิง, spill kit และ first aid kit, safety glasses สำหรับให้นักศึกษาและบุคลากร

2. ต้องมีความต่อเนื่องของการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้องในสถานการณ์จริง

3. แต่งตั้งทีมงานเพื่อกำกับดูแลการปฏิบัติตามข้อกำหนดอย่างเคร่งครัด และมีฝ่ายตรวจสอบผู้ตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ

4. ฝึกอบรมให้นักศึกษาให้สามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้องในการทำงานทางห้องปฏิบัติการเพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อตนเองและผู้อื่น

5. มีอุปกรณ์ส่งเสริมความปลอดภัย มีป้ายแผนผังแสดงขั้นตอนการปฏิบัติที่ถูกต้องตามหลักสากลของการทำงานในห้องปฏิบัติการ

ผู้มีส่วนร่วม

คณะกรรมการส่งเสริมความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ คณะเทคนิคการแพทย์ คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ ตลอดจน นักศึกษา คณะเทคนิคการแพทย์ ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันปฏิบัติตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้

อุปสรรคหรือปัญหาในการทำงาน

- ไม่มีการตรวจสอบ กำกับดูแลร่วมกันอย่างจริงจัง
- ไม่ให้ความสำคัญ และไม่ตระหนักในหลักของ laboratory safety
- มีการใช้ห้องปฏิบัติการนอกเวลาโดยไม่มีอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่กำกับดูแล
- คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาไม่ได้รับการอบรมและฝึกปฏิบัติจริงจากผู้เชี่ยวชาญอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ไม่สามารถจัดการได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เมื่อเกิดอุบัติเหตุหรือเหตุไม่พึงประสงค์จากการปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการ

แนวทางการแก้ไข

- กำหนดเป็นนโยบายร่วมกันอย่างจริงจัง ทีมงานผู้รับผิดชอบต้องตรวจสอบ และกำกับดูแลอย่างสม่ำเสมอ
- อบรมให้บุคลากร และนักศึกษา เห็นความสำคัญ และตระหนักในหลักของ laboratory safety
- อนุญาตให้นำห้องปฏิบัติการนอกเวลาโดยไม่มีอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่กำกับดูแล
- จัดหาอุปกรณ์ด้านความปลอดภัย และเครื่องป้องกัน ได้แก่ safety glasses, emergency shower, eye washer, spill kits และถังดับเพลิง ให้เพียงพอและมีครบทุกห้องปฏิบัติการของคณะฯ
- คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาควรได้รับการอบรมและฝึกปฏิบัติจากผู้เชี่ยวชาญอย่างสม่ำเสมอ

7. ผลลัพธ์หรือความสำเร็จที่เกิดขึ้น และสิ่งที่ผู้เล่าเรื่องที่ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ดังกล่าว

- บุคลากร และนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องแนวทางปฏิบัติของความปลอดภัยทางห้องปฏิบัติการมากขึ้น
- สามารถนำไปปฏิบัติตามขั้นตอนที่ถูกต้องได้จริงเมื่อเกิดอุบัติเหตุที่ไม่พึงประสงค์
- ลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นแก่ตนเองและผู้อื่น ตลอดจนลดความสูญเสีย ความเสียหายต่อทรัพย์สินขององค์กรได้
- นักศึกษาสามารถนำไปปฏิบัติในการทำงานด้านวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ